

Dyademagazine

Vakblad voor bedrijfsvoering in het onderwijs

nummer 3 | maart 2012 | maandelijkse uitgave van Dyade Dienstverlening Onderwijs

- > Meer werkplezier, een frisse blik op je werk en beter presteren
- > Geld voor onderwijshuisvesting naar schoolbesturen?
- > Margrietschool in Zwijndrecht kiest voor IPC

Dyade
Dienstverlening
Onderwijs

Meer werkplezier, een frisse blik op je werk en beter presteren

Programma Werken aan Bevlogenheid

In het najaar van 2011 hebben binnen de Koninklijke Auris Groep ruim 125 medewerkers het programma Werken aan Bevlogenheid doorlopen. Ondanks de bezuinigingen in het speciaal onderwijs kiest Auris er juist nu voor te investeren in de ontwikkeling van al haar medewerkers.

door Jessica van Wingerden

Verkort cv Jessica van Wingerden

Drs. Jessica van Wingerden MBA is werkzaam als directeur HR bij de Koninklijke Auris Groep. Vanuit haar promotieonderzoek 'Werken aan Bevlogenheid' is zij verbonden aan het instituut psychologie, vakgroep arbeids- en organisatiepsychologie van de Erasmus Universiteit Rotterdam.

In het programma draait het om de juiste balans tussen taakeisen en energiebronnen in het werk. Een goede balans geeft leerkrachten de bevlogenheid om met passie en energie duurzaam goede prestaties te leveren. Goede prestaties van onderwijsprofessionals leiden tot betere onderwijskwaliteit en goede prestaties van de leerlingen. De uitvoering van de eerste fase van het programma, dat bestaat uit trainingen en een onderzoek, is eind 2011 geëvalueerd. In dit artikel nemen we u mee in de ervaring en de bevindingen van de deelnemers en geven we inzicht in de effecten van het programma.

In kaart brengen Binnen het programma Werken aan Bevlogenheid zijn medewerkers onder begeleiding aan de slag gegaan met concrete vraagstukken rondom het optimaal inzetten van eigen talent en kracht, het creëren van werkplezier, omgaan met werkdruk en het komen tot prestaties. Deelnemers aan het programma worden zich door de frisse blik op het werk nog meer bewust van waarom zij voor een carrière in het onderwijs hebben gekozen. Veelal staan de drijfveren van onze professionals hierin centraal. De meeste collega's halen veel energie uit het ontwikkelen van de kinderen. Dat is waar het om draait in het onderwijs. Tijdens het programma zijn de taken bij ieders functie tegen het licht gehouden. Daarnaast hebben deelnemers hun eigen kracht en talent, drijfveren en interesses in kaart gebracht. Door het met elkaar verbinden van taken en de individuele talenten en drijfveren wordt duidelijk van welke werkzaamheden men het meeste energie krijgt. Ook wordt hierdoor

inzichtelijk wat energie kost in het werk. Het schrijven van rapporten en verslagen is een taak die hierbij veel wordt benoemd. Toch zullen ook die taken uitgevoerd moeten worden.

De uitdaging ligt in het zoeken naar een werkwijze waarop de belasting van de zaken die energie vragen, kunnen worden verlaagd. Een andere aanpak in het werk kan dan vaak op eenvoudige wijze al een hele lastenverlichting opleveren. Het gestructureerd en gespreid inplannen van tijd om aan de verslagen te werken, is hiervan een voorbeeld. Daarbij kan het bijvoorbeeld helpen een rustige plek op te zoeken, je telefoon door te schakelen of de verslagen thuis in plaats van op school uit te werken.

Waardering uitspreken Niet alleen taken kunnen energie vragen of geven, ook de samenwerking met anderen speelt in dit kader een belangrijke rol. Tijdens het programma is ook hier gericht aan gewerkt. Op een goede manier feedback geven en ontvangen en er concreet mee aan de slag gaan, kan bij de juiste aanpak veel energie opleveren. Op zijn tijd complimenten geven of ervan genieten als je er een krijgt, is ook geen overbodige luxe. In het onderwijs wordt hard gewerkt, we vergeten daardoor soms stil te staan bij wat we allemaal presteren. Het vieren van successen, trots zijn op wat we doen en hiervoor waardering uitspreken naar elkaar is niet iets wat vaak wordt gedaan. Ook dit element komt in het programma aan de orde. Het is heel mooi wat het met een mens doet als die waardering naar elkaar wordt uitgesproken. Mensen groeien daar in alle opzichten van en het zorgt voor een prettige sfeer in een team.

Gewoontes loslaten Bij de juiste balans tussen wat energie geeft en wat energie vraagt in het werk, komt ook het kunnen weigeren van verzoeken aan bod. Kenmerkend voor een bevlogen professional is dat hij ook kan benoemen wanneer een extra taak te veel wordt en er niet nog een bij kan. Het kunnen weigeren van verzoeken is soms noodzakelijk om de juiste balans te bewaren. Als je als professional niet in staat bent om verzoeken te weigeren, loert het gevaar om te lang te veel van jezelf te vragen

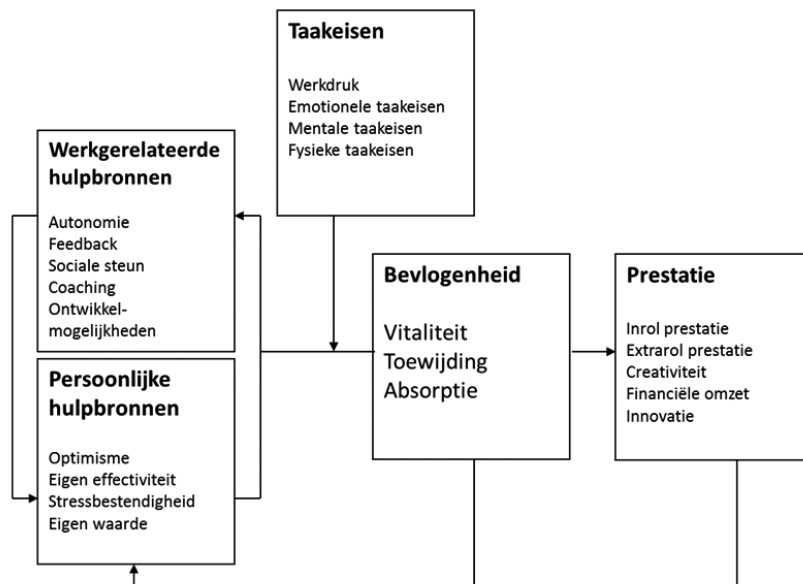
waardoor je uit balans kunt raken. Als een disbalans lange tijd duurt, kun je daar ziek van worden. Oefenen met de juiste aanpak hieromtrent is ook onderdeel van het programma.

De uitkomsten van het onderzoek en de evaluatie laten mooie resultaten zien. De deelnemers zijn na het doorlopen van het programma bewuster van het feit dat zij zelf invloed hebben op de balans tussen wat energie geeft en wat energie vraagt in het werk. Men is hier tijdens het programma gericht mee aan het werk gegaan. De titel van het programma Werken aan Bevlogenheid verwijst daar ook naar. Het zelf actief de regie nemen om meer energie en werkplezier te kunnen creëren en vanuit passie tot prestaties te komen. Het zoeken naar wat je zelf kunt en wilt veranderen en hoe je dat aanpakt kan best lastig zijn. Zeker als je al lange tijd op een bepaalde wijze je werk uitvoert, is het een uitdaging om je gewoontes los te laten en echt met een frisse blik naar het werk te kijken. Samen met collega's gaat dat vaak makkelijker, je inspireert en leert met elkaar.

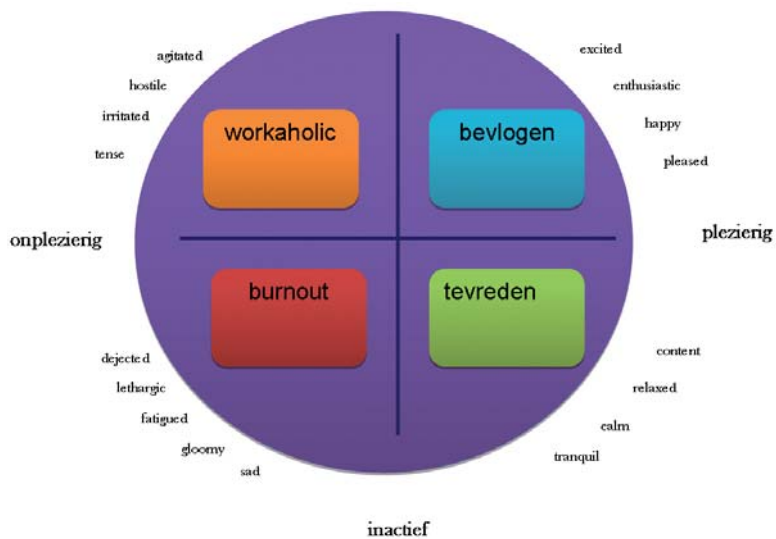
Bevlogen professionals De organisatie en de leidinggevenden hebben hier ook een rol in, je staat er in het onderwijs niet alleen voor. Een klimaat voor bevlogenheid creëer je samen. Ook de deelnemende leidinggevenden zijn zich bewuster geworden van hoe zij medewerkers kunnen ondersteunen in het creëren van energiebronnen in het werk. Dat alle medewerkers van een school met elkaar het programma hebben doorlopen, heeft ook een verandering in cultuur op gang gebracht. Men wordt zich bewuster van de kracht van het team en ook waar je het samen voor doet. Het ontwikkelen van de kinderen is de verbindende factor en drijfveer waarvoor men heeft gekozen. Omdat een bevlogen onderwijsprofessional vanuit passie en energie het maximale uit zichzelf en de kinderen kan halen, is het bijna vanzelfsprekend dat je blijvend aandacht voor de balans in het werk moet houden.

Naast de door de deelnemers genoemde effecten uit de evaluaties en diepte-interviews zijn de effecten ook wetenschappelijk gemeten. De resultaten van het wetenschappelijke onderzoek vanuit de Erasmus Universiteit Rotterdam laten zien dat bij de deelnemers aan het programma zowel het aantal energiebronnen in het werk, de mate van bevlogenheid als de prestaties significant toenemen.

Leren van en met elkaar Het eenmalig doorlopen van een programma is een mooie start, maar niet voldoende om een blijvende verandering te realiseren. De uitdaging is om het thema en de dialoog hierover te borgen in de processen binnen de organisatie. Het onderwerp 'hoe staat het met de balans tussen wat energie vraagt en wat energie geeft op het werk' zou binnen elk functioneringsgesprek en regelmatig in een teamoverleg aan bod moeten komen.

Het JD-R Model (Job Demands - Resources Model)

Met de bewezen resultaten en zichtbare toegevoegde waarde is Auris in februari 2012 met een nieuwe groep van ruim 250 medewerkers de tweede fase van het programma gestart. Ook in de tweede fase koppelen we de uitvoering van het programma aan wetenschappelijk onderzoek. De best practices uit de eerste fase zijn meegenomen in de voorbereiding voor de aanvang van de tweede fase. Het programma is op sommige punten aangepast om een optimaal op de onderwijspraktijk aansluitend programma voor de sector te ontwikkelen. Leren van en met elkaar staat daarmee ook in het doorontwikkelen van het programma centraal. ●

Deelnemers vertellen

In het filmpje 'Bevlogen in het Onderwijs' op onze website vertellen deelnemers van het programma over hun ervaringen. U vindt het filmpje via www.dyade.nl > Dyade Academy > Leergang Bevlogen in het onderwijs.